

Nr 241.

Av herr **Palmstierna**, om visst tillägg till andra kammarens arbetsordning m. m.

Uti arbetsordningen för andra kammaren, § 23, stadgas, att kammarens förhandlingar skola vara offentliga, men yrkar ledamot av kammaren, att kammarens överläggningar i något ärende må inom lyckta dörrar hållas och finner kammaren det skäligt därtill lämna bifall, så vidtagas anordningar för sammanträdet's hållande inför slutna dörrar. Motsvarande stadgande för riksdagens första kammare innehålles uti denna kammarens arbetsordning § 20. Dessa föreskrifter äro de enda, vilka ange hur förfaras skall, då ärenden, vilka äro av natur att böra hemlighållas, skola behandlas i kamrarna.

Under senaste tid har emellertid en ny form för sammanträden för dylika ärendens behandling inom riksdagen tvungit sig fram utan att vara förutsedd i grundlag eller arbetsordning. Det är i de fall då regeringen önskat lämna meddelande till riksdagens båda kamrar — ett uttryck för samarbetet mellan regering och riksdag, som det är av stort värde att bevara — man inangurerat denna nya praxis. Då samlas kamrarnas ledamöter i andra kammarens sal, där resp. regeringsledamot in-finner sig och lämnar meddelandet ifråga, varefter man skiljs åt. Ingen ledning vare sig från talmansbordet eller i övrigt förekommer under dessa sammanträden, vilka tillgå på ett synnerligen formlöst sätt. Endast det har pläгат inträffa, att första kammarens talman avtackar vederbörande statsråd för den framställning han lämnat.

Nu är det likväl uppenbart, att då ett meddelande lämnats till kamrarnas ledamöter är det vederbörandes önskan, att detta korrekt uppfattas och att ingen oklarhet rörande detsamma i något avseende kvarstår. Vikten av de ärenden, vilka förebringas inför slutna dörrar, gör detta så mycket angelägnare. Är det emellertid så, att åhörarna i något avseende icke tydligt uppfattat innebörden av meddelandet, saknas nu möjlighet att inför den församling vilken åhört framställningen få saken klargjord, hur önskligt detta än må anses vara för alla parter till sking-

rande av att oriktiga föreställningar göra sig gällande. Förfrågningar i sådant syfte kunna icke framställas. Erfarenheten har visat, att detta är en olägenhet, som är förknippad med den nu i bruk tagna formen för meddelanden till riksdagens ledamöter. Det kan visserligen med fog ifrågasättas, om denna i och för sig är lämplig, om det är ett riktigt tillvägagångssätt, att regeringsärenden av största vikt bringas inför riksdagen på ett sätt som är i grundlagen okänt — den möjligheten kvarstår ju alltid att i övlig form lämna meddelandet till var kammar för sig — men därest så fortfarande skall ske, något varom jag icke vill yttra mig, bör detta dock äga rum under mer ordnad form. Det synes uppenbart, att en ledning för förhandlingarna vid sammanträdet måste förefinnas och att tillfälle bör beredas att i det syfte jag nu anført få till den föredragande rikta förfrågningar rörande det avgivna meddelandet.

I detta avseende förefaller det mest naturligt, att uti kamrarnas arbetsordningar i samband med redan befintliga föreskrifter om sammanträden inför lyckta dörrar intaga något stadgande om hur det bör förfaras, då kamrarnas ledamöter gemensamt sammanträda för att erhålla upplysningar från regeringen, vilka äro av hemlig art.

Jag hemställer fördenskull,

att riksdagens andra kammar för sin del måtte efter utredning och förslag av vederbörligt utskott besluta sådant tillägg till kammarens arbetsordning varigenom stadgas, hur förhandlingarna böra föras i det fall, då båda kamrarnas ledamöter gemensamt sammanträda, samt

att kammaren måtte hos första kammaren hemställa att denna måtte i sin arbetsordning intaga motsvarande stadgande, som av andra kammaren må beslutas.

Stockholm den 22 mars 1916.

Erik Palmstierna.
